

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2017-2023

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Etyka lekarska
Kod przedmiotu/ modułu*	EI/ D
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Wydział Medyczny, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Pracownia Etyki Lekarskiej
Kierunek studiów	Lekarski
Poziom kształcenia	Jednolite studia magisterskie
Profil	Ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr studiów	Rok II, Semestr 3
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Koordinator	Prof. nadzw. dr hab. n. med. R. Krajewski
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Prof. nadzw. dr hab. n. med. R. Krajewski

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
15	-	-	-	-	-	-	-	1

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zapoznanie się (przeczytanie) z przynajmniej 1 z pierwszych pięciu pozycji literatury podstawowej oraz z Kodeksem Etyki Lekarskiej.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	Poznanie roli etyki w funkcjonowaniu społeczeństw i grup zawodowych oraz podstawowych metod argumentacji etycznej i podejmowania decyzji etycznych.
C2	Zrozumienie i umiejętność uzasadnienia lekarskich norm etycznych oraz wzorców postępowania w praktyce medycznej.
C3	Poznanie najważniejszych problemów etycznych występujących w pracy lekarza: w relacjach pacjent-rodzina-lekarz, lekarz-administracja, lekarz-przemysł medyczny, pomiędzy lekarzami,

	związanych z prokreacją, z przeszczepianiem narządów i tkanek, końcowym okresem życia pacjentów, badaniami naukowymi.
C4	Nabywanie umiejętności zastosowania zasad i metod etyki do sytuacji występujących w codziennej praktyce medycznej.
C5	Zrozumienie relacji pomiędzy fachową wiedzą medyczną, zasadami etycznymi a przepisami prawa.
C6	Poznanie podstawowych przepisów prawnych dotyczących wykonywania zawodu lekarza.
C7	Poznanie regulacji prawnych dotyczących praw pacjenta, zgody na leczenie, informowania o stanie zdrowia, tajemnicy lekarskiej.
C8	Poznanie podstawowych zasad odpowiedzialności lekarzy za postępowanie niezgodne z zasadami wykonywania zawodu oraz naruszenie zasad etyki lekarskiej.

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Zna rolę etyki w funkcjonowaniu społeczeństw oraz grup zawodowych oraz zna i rozumie główne zasady, wartości i systemy etyczne i sposoby podejmowania decyzji etycznych w tych systemach	D.W13.
EK_02	przestrzega praw pacjenta, w tym: prawa do ochrony danych osobowych, prawa do intymności, prawa do poszanowania godności, prawa do informacji o stanie zdrowia, prawa do tajemnicy informacji związanych z pacjentem, prawa do wyrażenia świadomej zgody na leczenie lub odstąpienie od niego, prawa do świadczeń zdrowotnych, prawa do zgłaszania niepożądanego działania produktu leczniczego oraz prawa do godnej śmierci	D.W14.
EK_03	Zna zasady informowania pacjenta o stanie jego zdrowia i proponowanych działaniach medycznych, w tym przekazywania informacji niepomyślnych i uzyskiwania zgody na leczenie	D.U6.
EK_04	Potrafi analizować problemy etyczne występujące w działaniach zawodowych i identyfikuje oraz potrafi zastosować normy etyczne odnoszące się do tych działań	D.U12.
EK_05	Posiada zdolność rozpoznawania problemów etycznych w działaniach zawodowych i podejmowania decyzji uwzględniając zasady wynikające z aktualnej wiedzy medycznej, prawa i etyki	D.U13.
EK_06	Potrafi przestrzegać praw pacjenta i przekładać je na obowiązki pracowników medycznych oraz analizować relacje pomiędzy prawami a obowiązkami	D.U14.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Etyka jako dział filozofii. Źródła norm etycznych. Relacje pomiędzy zasadami etycznymi a przepisami prawa. Najważniejsze systemy etyczne i sposoby argumentacji etycznej oraz podejmowania decyzji etycznych.
Etyka lekarska – omówienie pojęć ogólnych. Rozwój etyki lekarskiej. Dokumenty

dotyczące etyki i bioetyki: Deklaracja Genewska WHO, Deklaracja Helsińska i Tokijska, Konwencja Rady Europy o ochronie człowieka i godności osoby. Kodeks Etyki Lekarskiej.
Najważniejsze zagadnienia etyczne w pracy lekarzy. Bioetyka i problemy związane z postępowaniem nauk medycznych. Aspekty etyczne badań naukowych w medycynie. Problemy etyczne związane z prokreacją, transplantacją, terapią w okresie kończącego się życia.
Prawa pacjenta i wynikające z nich obowiązki lekarzy i pracowników medycznych. Tajemnica lekarska. Relacje pacjent-lekarz. Zasady informowania chorych i ich rodzin. Zgoda chorego na leczenie.
Postępowanie lekarzy po wystąpieniu niepowodzeń leczniczych i błędów medycznych. Aspekty etyczne relacji lekarzy z przemysłem i administracją oraz relacji z innymi lekarzami i pracownikami medycznymi.
Podstawy prawa medycznego. Zasady prawne wykonywania zawodu lekarza. Ustawa o zawodach lekarza i lekarza dentystry. Organizacja prawna ochrony zdrowia. Zawody zaufania publicznego. Ustawa o izbach lekarskich.
Tryby odpowiedzialności, którym podlegają lekarze i lekarze dentyści. Podstawy odpowiedzialności karnej, cywilnej, zawodowej. Inne tryby odpowiedzialności. Prawa lekarzy. Rzecznik Praw Lekarzy przy Okręgowych Izbach Lekarskich.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw)
EK_01	Zaliczenie pisemne	W.
EK_02	Zaliczenie pisemne	W.
EK_03	Obserwacja aktywności studenta w trakcie zajęć - udział w dyskusji	W.
EK_04	Obserwacja aktywności studenta w trakcie zajęć - udział w dyskusji	W.
EK_05	Obserwacja aktywności studenta w trakcie zajęć - udział w dyskusji	W.
EK_06	Obserwacja aktywności studenta w trakcie zajęć - udział w dyskusji	W.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykłady (EK_01, EK_02, EK_03, EK_04, EK_05, EK_06):

1. zaliczenie testowe oraz pytania otwarte:

A: Pytania z zakresu wiadomości do zapamiętania;

B: Pytania z zakresu wiadomości do rozumienia;

C: Rozwiązywanie zadania pisemnego typowego;

D: Rozwiązywanie zadania pisemnego nietypowego;

- za niewystarczające rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B = ocena 2,0
- za rozwiązanie zadań tylko z obszaru A i B możliwość uzyskania max. oceny 3,0
- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C możliwość uzyskania max. oceny 4,0
- za rozwiązanie zadań z obszaru A + B + C + D możliwość uzyskania oceny 5,0

Ocena wiedzy (EK_01, EK_02):

Kolokwium pisemne

- 5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 93%-100%
- 4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 85%-92%
- 4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 77%-84%
- 3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 69%-76%
- 3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-68%
- 2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60%

Ocena umiejętności (EK_03, EK_04, EK_05, EK_06):

5.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest bardzo dobrze przygotowany, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

4.5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych, rzadko dokonując błędnej oceny

4.0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, jest poprawiany, posiada zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

3.5 – student uczestniczy w zajęciach, jego zakres przygotowania nie pozwala na całościowe przedstawienie omawianego problemu, posiada dostateczną zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

3.0 – student uczestniczy w zajęciach, posiada dostateczną zdolność rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych, niekiedy popełniając błędy, często jest korygowany

2.0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wypowiedzi są niepoprawne merytorycznie, nie posiada zdolności rozpoznawania etycznych wymiarów decyzji medycznych i nie odróżniania aspektów faktualnych od normatywnych

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
godziny zajęć wg planu z nauczycielem	15
przygotowanie do zajęć	8
udział w konsultacjach	2

czas na napisanie referatu/eseju	-
przygotowanie do zaliczenia	5
udział w zaliczeniu	1
Inne (jakie?)	-
SUMA GODZIN	31
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓWECTS	1

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Beauchamp T.L., Childress J.F.: Zasady etyki medycznej. Wydawnictwo Książka i Wiedza, Warszawa, 1996. 2. Biesaga T.: Elementy etyki lekarskiej. Medycyna Praktyczna, Kraków, 2006. 3. Brzeziński T.: Etyka lekarska. Wydawnictwo PZWL, Warszawa 2011. 4. Łuków P., Pasierski T.: Etyka medyczna z elementami filozofii. Wydawnictwo lekarskie PZWL, Warszawa, 2014. 5. Szewczyk K.: Etyka i deontologia lekarska. PAU, Kraków, 1994. 6. Kubiak R.: Prawo medyczne. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa, 2014. 7. Kodeks Etyki Lekarskiej, Naczelna Izba Lekarska, 2010 <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Fiutak A., Podleśny T., Kozik M., Szczerba P., Zblewska-Wrońska K.: Odpowiedzialność prawna pracowników medycznych, Przepisy - Przykłady - Orzecznictwo. C.H. Beck, 2013. 2. Krajewski R., Gałązka A. (red.): Podstawy umiejętności komunikacyjnych oraz wybrane zagadnienia funkcjonowania systemu ochrony zdrowia. http://nil.org.pl/_data/assets/pdf_file/0019/103663/Podrecznik_NIL.pdf. 3. Nesterowicz M: Prawo Medyczne, Wydanie IX, Wyd. Dom Organizatora, Toruń 2010

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej